

امتحانات نوبت دوم خرداد		استان اردبیل	
پایه و رشته تحصیلی : دهم علوم انسانی ساعت شروع : مدت آزمون : ۷۰ دقیقه تعداد صفحات : ۳ صفحه نام دبیر : آرزو شیخ قاسمی		نام و نام خانوادگی : نام آزمون : علوم و فنون ۱	
بارم	سئوالات	ردیف	
	الف (تاریخ ادبیات و سبک شناسی (۴ نمره)		
۱	دلایل گرایش نویسندگان به فارسی نویسی در قرن پنجم و ششم چه بود؟	۱	
۰/۵	کدام یک از آثار زیر مربوط به دوره اول (سبک خراسانی) است ؟ الف) قابوسنامه ☐ (ب) تاریخ بیهقی ☐ (ج) شاهنامه ابومنصوری ☐ (د) سفرنامه ناصر خسرو ☐	۲	
۱/۵	درست و نادرست بودن عبارت های زیر را تعیین کنید : الف) ویژگی نثر موزون به کارگیری سجع است . ب) کتاب کلیله و دمنه نمونه ای از نثر فنی در قرن ششم است . ج) شیوه خاص یک اثر یا آثار ادبی را سبک شخصی می گویند . درست ☐ نادرست ☐ درست ☐ نادرست ☐ درست ☐ نادرست ☐	۳	
۰/۵	زبان رایج در دوره هخامنشیان کدام زبان بود : الف) باستان ☐ (ب) میانه ☐ (ج) نو (دری) ☐	۴	
۰/۵	گزینه مناسب را در هر یک از موارد زیر تعیین کنید : الف) از شاعرانی که از مدح شاهان و انتساب به دربارها پرهیز می کردند ، (عنصری - ناصر خسرو) بود . ب) از شاعران معروف سبک خراسانی (فردوسی - حافظ) می باشد .	۵	
	ب) موسیقی شعر (۶ نمره)		
۰/۲۵	واج / ای / در کدام گزینه صامت است : الف) سیب ☐ (ب) ایران ☐ (ج) یاور ☐	۶	
۰/۲۵	کوچک ترین واحد آوایی زبان چه نام دارد : الف) واج ☐ (ب) حرف ☐	۷	
۰/۱۵	هجاهای واژه ی « ستاره » را بنویسید.	۸	
۲	بیت زیر را تقطیع هجایی کنید و سپس هر هجا را با علامت خاص آن بنویسید : دانه باشی مرغکانت برچنند غنچه باشی کودکانت برگنند	۹	
ادامه سئوالات در صفحه دو		(۱)	

ردیف	سوالات	بارم
۱۰	هر یک از بیت های زیر را از دیدگاه آهنگ ، موسیقی و حس و حال بررسی کنید : الف) عید آمد و عید آمد ، یاری که رمید آمد عیدانه فراوان شد ، تا باد چنین بادا ب) برآمد خروش سپاه از دو روی جهان شد پر از مردم جنگجوی	۱
۱۱	در بیت زیر موارد خواسته شده را تعیین کنید : « ای نسیم سحر آرامگه یار کجاست منزل آن مه عاشق گش عیار کجاست » الف) ردیف : ب) واژه های قافیه : ج) حروف اصلی قافیه : د) قاعده قافیه :	۲
ج) زیبایی شناسی (۶ نمره)		
۱۲	آرایه ی <u>واج آرایی</u> و <u>واژه آرایی</u> را در بیت زیر بیابید : گر تو گرفتارم کنی ، من با گرفتاری خوشم ور خوار چون خارم کنی ، ای گل! بدان خواری خوشم	۱
۱۳	ارزش موسیقایی کدام نوع سجع بیشتر است : الف) متوازی ☐ ب) مطرف ☐ ج) متوازن ☐	۰/۵
۱۴	در هر یک از گزینه های زیر واژه های سجع را بیابید و نوع آن ها را مشخص کنید : الف) محبت را غایت نیست از بهر آنکه محبوب را نهایت نیست . ب) مُلک بی دین باطل است و دین بی ملک ضایع است . ج) بزرگان گفته اند : دولت نه به کوشیدن است ؛ چاره کم جوشیدن است .	۱/۵
۱۵	کدام یک از بیت های زیر <u>ترصیع</u> دارد ؟ دلیل خود را بنویسید . الف) چرا مطرب نمی خواند سرودی چرا ساقی نمی گوید درودی ☐ ب) ما برون را ننگریم و قال را ما برون را بنگریم و حال را ☐	۱/۵
۱۶	در بیت های زیر جناس و نوع آن را تعیین کنید : الف) بگفت از سور کمتر گوی با مور که موران را فناعت خوش تر از سور ب) بهرام که گور می گرفتی همه عمر دیدی که چگونه گور بهرام گرفت ج) نوبهار است در آن کوش که خوش دل باشی که بسی گل بدمد باز و تو در گل باشی	۱/۵
(۲)		
ادامه سوالات در صفحه سه		

بارم	سوالات	ردیف
۱/۵ ۰/۵	<p>(د) تحلیل متون نظم و نثر (۴ نمره)</p> <p>سروده ی زیر را بخوانید و به پرسش ها پاسخ دهید :</p> <p>آمد نفس صبح و سلامت نرسانید بوی تو نیاورد و پیامت نرسانید یا تو به دم صبح ، سلامی نسپردی یا صبحدم از رشک ، سلامت نرسانید عمری است که چون خاک جگر تشنه عشقم و ایام به من ، جرعه جامت نرسانید</p> <p>الف) در سروده ی بالا در قلمرو ادبی ، موارد زیر را تعیین کنید: تشبیه : تشخیص : قالب شعر :</p> <p>ب) سروده ی بالا را در قلمرو زبانی بررسی کنید .</p>	۱۷
۱ ۱	<p>با توجه به حکایت زیر به پرسش ها پاسخ دهید :</p> <p>« روزی شخصی پیش بَهلول بی ادبی نمود . بَهلول او را ملامت کرد که چرا شرط ادب به جا نیاوردی؟ او گفت: چه کنم آب و گل مرا چنین سرشته اند . گفت: آب و گل تو را نیکو سرشته اند ، اما لگد کم خورده است! »</p> <p>الف) حکایت بالا را در قلمرو فکری و محتوا بررسی کنید .</p> <p>ب) ویژگی های ادبی حکایت بالا را بنویسید .</p>	۱۸
<p>***** www.my-dars.ir عزیزانم سلامت و سربلند باشید.</p>		
۲۰	جمع نمرات : (۳)	

با عرض سلام . ریزبارم درس علوم و فنون ۱ به شرح زیر تقدیم می گردد ، نظر همکار عزیز در هر زمینه قابل احترام است .

الف) تاریخ ادبیات و سبک شناسی (۴ نمره)

- ۱) گسترش عرفان و تصوف - شکل گیری دولت سلجوقی و بهره گیری از دبیران و نویسندگان در خراسان و عراق . ۱
ج ۰/۵
۲) الف: درست ب: درست ج: نادرست ۱/۵
۳) الف ۰/۵
۴) الف: ناصر خسرو ب: فردوسی ۰/۵

ب) موسیقی شعر (۶ نمره)

- ۶) ج ۰/۲۵
۷) الف ۰/۲۵
۸) سی تا ر ۰/۵
۹) د ا ن با شی مُرغ کا نت بر چ نند ۲
عُن چ با شی کو د کا نت بر ک نند
_ U _ _ _ U _ _ _ U _

- ۱۰) الف: شاد و نشاط آور و ضربی و مثبت ب: کوبنده و کوتاه و حماسی ۱
۱۱) الف: کجاست ب: یار و عیار ج: آر د: قاعده ۱ ۲

ج) زیبایی شناسی (۶ نمره)

- ۱۲) واج آرای: گ ر خ ۱ - واژه آرای: گرفتار خوار خوشم ۱
۱۳) الف ۰/۵
۱۴) الف: غایت و نهایت (مطرف) - ب: باطل و ضایع (متوازن) - ج: کوشیدن و جوشیدن (متوازی) ۱/۵
۱۵) ب زیرا واژه های دو مصراع مقابل هم سجع متوازی هستند. ۱/۵
۱۶) الف: سور و مور جناس ناقص اختلافی ب: گور و گور جناس تام ج: گل و گل جناس ناقص حرکتی ۱/۵

د) تحلیل متون نظم و نثر (۴ نمره)

- ۱۷) الف: تشبیه) چون خاک جگر تشنه عشقم (تشخیص) سلام و پیام رساندن صبح و ... قالب شعر) غزل ۱/۵
ب: کاربرد واژگان عربی ، ترکیبات نو ، از بین رفتن لغات مهجور ، کوتاهی و سادگی کلام ۰/۵
۱۸) الف: تاثیر تعلیم و تربیت بر انسان و تکامل انسان با رنج و سختی و کسب تجربه ، تعلیمی و اندرزی ۱
ب: کنایه لگد کم خوردن ، مجاز آب و گل ، تضاد بی ادب و با ادب ، مراعات نظیر آب و گل ۱

خسته نباشید.

جمع نمرات : ۲۰